

PUNKCIJA SKLEPA/BURZE

Spoštovani!

Zdravljenje, ki vam ga predlagamo, zahteva vaše soglasje.

Pred odločitvijo vas želimo s to pisno razlago in pogovorom z zdravnikom poučiti o bolezni ter o načinu, pomenu, možnih neugodnih posledicah in nevarnostih predlaganega zdravljenja.

OPIS PUNKCIJE KOLENA

Punkcija je kirurški postopek, pri katerem z iglo izpraznimo kri ali tekočino iz sklepnega prostora. Najpogostejši sklep, v katerem opravljamo punkcijo, je kolenski, lahko pa punktiramo tudi ramenski sklep, kolčni sklep ter druge manjše sklepe v telesu.

Vzroki za izliv tekočine v kolenski sklep so mnogoteri, najpogostejši pa so: poškodba kolena, kronične obrabe kolenskega sklepa, operativni poseg v kolenu, s kristali povzročeno vnetje kolena – putika, ter izliv zaradi vnetnega procesa v sklepu.

Punkcijo izvajamo v sterilnih razmerah običajno v operacijski dvorani, lahko tudi v ambulanti. Zdravnik najprej pripravi sterilno operacijsko polje, nato v vbodno mesto na koži na zunanji strani sklepa s tanko injekcijsko iglo vbrizga lokalni anestetik in omrtvi tkivo. Od tu naprej je postopek skoraj povsem neboleč. Drugo, širšo iglo na brizgi porine skozi sklepno ovojnico v sam sklep in z ustvarjanjem podtlaka v brizgi ter nežno manipulacijo sklepa in pogačice izprazni tekočino v kolenskem sklepu. Glede na naravo izliva lahko v koleno, po tem ko smo ga izpraznili, vbrizgamo protibolečinska ali protivnetna zdravila. Po punkciji vbodno ranico sterilno pokrijemo, sklep pa rahlo kompresijsko povijemo. Pomembno je, da pacient doma koleno nato intenzivno hladi, da prepreči oz. zmanjša možnost ponovnega izliva v sklep.

Vzorec tekočine iz sklepa po potrebi pošljemo na nadaljnje preiskave v laboratorij. Izvidi preiskav pomagajo pri postavitvi pravilne diagnoze. Diagnostična punkcija je po navadi hkrati tudi terapevtska, saj s punkcijo razbremenimo kolenski sklep, zmanjšamo bolečino in občutek napetosti v kolenu, posredno je koleno bolj gibljivo.

OPIS PUNKCIJE BURZE

Punkcija burze je podobna punkciji sklepa. Burze so podkožne blazinice v okolici sklepov in med tetivami. Omogočajo gladko drsenje kit in kože nad sklepi. Če so vzdražene (poškodba ali pritisk na tkivo), se napolnijo s tkivno tekočino. Koža nad njimi se lahko močno vname, zlasti na komolcu in sprednji strani kolena. Po punkciji burze ta del telesa povijemo s povojem. Kožo je treba intenzivno hladiti. Punktiramo tudi hematome in serome v podkožju, to so kolekcije utekočinjene krvi ali tkivne tekočine, ki nastanejo po udarcih in krvavitvah v podkožje ali mišice.

MOŽNA TVEGANJA IN ZAPLETI

Strokovno opravljena punkcija je običajno varen postopek. Kljub temu pa lahko v določenih primerih pride do neželenih dogodkov in zapletov:

- Pogostokrat se izlivi v sklepu ali burzi ponovijo. V tem primeru punkcijo ponovimo.
- Alergijske reakcije na lokalni anestetik so možne. Zato je zdravnika treba opozoriti na znano preobčutljivost. Če po injiciranju lokalnega anestetika na mestu vboda začutite srbenje, opazite pordelost in otekanje kože, se po koži pojavijo srbeče bule (urtike), če vam začnejo mrtveti ustnice ali se pojavijo motnje dihanja, takoj obvestite zdravnika!
- Redko pride do krvavitve v sklep. Temu so najbolj izpostavljeni bolniki, ki jemljejo zdravila proti strjevanju krvi. Če jemljete takšna zdravila, obvestite zdravnika že pred posegom.
- Bakterijsko vnetje sklepa po punkciji je redek dogodek ($\leq 0,01\%$). Spremljajo ga dvig telesne temperature, pojav otekline in pordelosti kože nad sklepom, kljuvajoča bolečina, včasih izcedek iz rane. Zdravljenje je treba spremeniti, zato poiščite zdravniško pomoč.

Urgentni center
Kataloška oznaka: SUa-09
Oktober 2013

